

ನವರಾತ್ರಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತದಾದರೂ ಇದಕ್ಕೂ ದಸರೆಯ ನವರಾತ್ರಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಇರುವ ಆಯುಧ ಪೂಜೆ ಮತ್ತು ವಿಜಯದಶಮಿಯ ದಿನ ನೆರೆವೇರಿಸಬಹುದಾದ ಕೆಲವು ಶುಭ ಆರಂಭಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅರಮನೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದಲೇ ಬಂದದ್ದು.

ಹದಿನೈದನೇ ಶತಮಾನವು ಒಂದು ಸಂಕ್ರಮಣದ ಕಾಲವಾಗಿದ್ದಿತು. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲ ಪಾಳೆಯಗಾರರನ್ನು, ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಎನಿಸುವ ಒಂದು ಮನೋಧರ್ಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಅನ್ಯಧರ್ಮೀಯ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದ ಶೈವ, ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮೀಯರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಆ ಧರ್ಮಾವಲಂಬಿ ಕವಿಗಳೆಲ್ಲರನ್ನು ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು ದೈವಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ದೇವಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಅಧೀನ ರಾಜರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸುವ, ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಸುವ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಗೆಲುವಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸವ ಆರಾಧನೆಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆದವು. ಇದರ ವಿವರಣೆಗಳು ವಿಜಯನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪ್ರವಾಸಿ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

1420ರಿಂದ 1520ರವರೆಗೆ ವಿಜಯನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಿಕೋಲೋ ದೆ ಕೊಂಟಿ, ಅಬ್ದುರ್ ರಜಾಕ್, ಡೊಮಿಂಗೊ ಪೆಯಿಸ್ ಇವರೆಲ್ಲ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಟಲಿ, ಪರ್ಷಿಯ, ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದವರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ವಿಜಯನಗರದ ಮಹಾನವಮಿಯ ದಿಬ್ಬದ ಸುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ

ನವರಾತ್ರಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಆಟೋಟಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ಹೊಸ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಅನಾವರಣಕ್ಕೆ ವೇದಿಕೆಯೂ ಹೌದು

ಸೈನಿಕರ, ರಾಜರುಗಳ, ಪಾಳೇಯಗಾರರ, ಆನೆ ಕುದುರೆಗಳ, ಮೆರವಣಿಗೆಯ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 1442-43ರಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಅಬ್ದುರ್ ರಜಾಕ್ ಮಹಾನವಮಿ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ: “ವಿಜಯನಗರದ ರಾಜರ ಆಜ್ಞೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಅವನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ದಂಡನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಅವರು ಯುದ್ಧ ಕವಚ ಮತ್ತು ಅಂಬಾರಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಆನೆಗಳನ್ನು ತಂದರು. ರಜಬ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭವ್ಯವಾಗಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಆನೆಗಳು ನೆರೆದಾಗ ಅವು ಸಮುದ್ರದ ಅಲೆಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದವು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಡೊಮಿಂಗೊ ಪೆಯಿಸ್, “ಈ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಲು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ದೇವದಾಸಿಯರನ್ನು, ದಂಡನಾಯಕರನ್ನು, ಮಾಂಡಲಿಕ ಅರಸರನ್ನು, ಮಹಾಮಂಡಲೇಶ್ವರರನ್ನು ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಕರೆಸಲಾಗುವುದು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ವೈರಿಯ ಆತಂಕವಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಾದ ಒರಿಯಾ ಮತ್ತು ಅದಿಲ್ ಷಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹತ್ತಿರವಿರುವವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಬೇರೆಯವರು ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಹಾಜರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಪೆಯಿಸ್ ಕೊಡುವ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. “ರಾಜನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ವಿಜಯಭವನದಲ್ಲಿಯೇ ದೇವಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮೊದಲು ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವನು. ಅನಂತರ ಹೊರಗೆ ನೆರೆದ ತನ್ನ ದಳವಾಯಿ, ಭಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಪರಿವಾರದವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಹನ್ನೊಂದು ಕುದುರೆಗಳನ್ನು, ನಾಲ್ಕು ಆನೆಗಳನ್ನು ಬಿಳಿಯ ಗುಲಾಬಿ ಹೂಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸುವನು.